

РОЛЬ ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА В СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

С. І. Павлюк, аспірант

Миколаївський національний аграрний університет

Україна має чудовий потенціал, як з екологічної, так і з економічної точки зору, для збільшення площ під органічним сільським господарством. Родючі ґрунти та великі угіддя створюють сприятливі умови для переходу на органічного виробництва. Все це надає гарну можливість для України покращити економічний стан населення сільських територій шляхом розвитку органічного СЕКТОРА в країні.

Дослідження перспективності розвитку органічного землеробства як пріоритетного напрямку соціально-економічного розвитку сільського господарства свідчать про необхідність впровадження комплексного підходу стосовно розвитку сільських територій, що включає підвищення економічної ефективності аграрних суб'єктів господарювання, удосконалення сільської інфраструктури соціально-побутового та соціально-культурного призначення, збереження природних ландшафтів та екосистем.

Підвищення рівня екологічної свідомості населення розвинутих країн справляють знаний вплив на ринок продуктів харчування і сировини, де все більша перевага надається екологічно безпечній та якісній продукції. Зважаючи на прагнення України прискорити інтеграцію у світовий економічний простір, розвиток органічного землеробства активізує посилення економічних зв'язків з Європейським Союзом, ринок якого заохочує нарощування виробництва екологічно чистої продукції, що в свою чергу стимулює збереження природно-ресурсного потенціалу сільських територій.

Переваги органічного сільського господарства в цілому – це економічне зростання, захист навколишнього середовища, якість та безпека харчових продуктів, запобігання зміні клімату та соціальна справедливість. Органічне сільське господарство суттєво зменшує застосування агрохімічних засобів захисту за рахунок використання поєднання традиційних та сучасних методів для природного контролю шкідників та хвороб. Органічне сільське господарство може також підвищити врожайність та опір хворобам. Воно покращує структуру ґрунту, захищає водні ресурси, мінімізує фактори, що спричиняють зміну клімату та підтримує біорізноманіття. Внаслідок своєї холистичної природи органічне сільське господарство об'єднує збереження біологічного різноманіття дикої природи, сільськогосподарське біорізноманіття та збереження ґрунтів, а також просуває малоінтенсивне сільське господарство на крок вперед за рахунок відмови від застосування хімічних добрив, пестицидів та генетично модифікованих організмів [1].

Проводячи аналогію з розумінням сутності сталого розвитку, який включає наступні три складові: екологічну (збереження і поліпшення природного середовища); економічну (подальший гармонійний розвиток виробництва, продуктивних сил суспільства) та соціальну (неухильне підвищення добробуту народів, вирівнювання рівнів їх життя – внутрішніх і зовнішніх, неухильне поліпшення соціальних умов та стандартів), відмітимо, що органічне сільське господарство, як одна з моделей системи агровиробництва, ґрунтується на глибокому розумінні процесів, що відбуваються в природі, які спрямовані на поліпшення структури ґрунтів, відтворення їх природної родючості та сприяють утворенню екологічно стійких агроландшафтів.

Перспективність розвитку органічного землеробства в Україні як передумови соціально-економічного розвитку сільських територій проявляється у новій парадигмі, яка охоплює економічні, соціальні та екологічні цінності та цілі (рис.1).

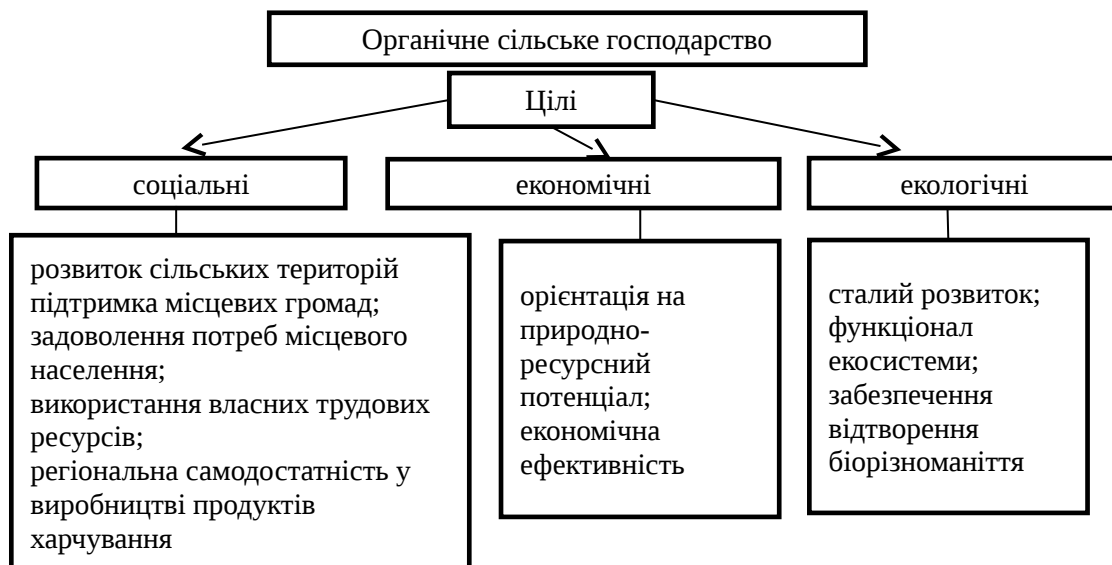

Рисунок 1 – Цілі органічного сільського господарства
Джерело: авторська розробка

У відповідності до цілей органічне виробництво має цілу низку економічних, екологічних та соціальних переваг, а саме: економічні переваги органічного виробництва, досягаються шляхом суттєвого зниження виробничих витрат завдяки відмові від застосування дорогих хімікатів та зменшення енергоємності виробництва, зокрема витрат на пальне та мастильні матеріали; соціальні переваги органічного виробництва полягають у створенні додаткових робочих місць у сільській місцевості й нових перспектив для малих та середніх фермерських господарств, розвитку інфраструктури сільських територій, покращення здоров'я нації збільшенні життєздатності громад тощо; екологічні переваги полягають у збереженні та відновленні біорізноманіття в агроландшафтах, що сприяє відтворенню родючості ґрунтів і збереженню довкілля.

Екологічно безпечне органічне виробництво сільськогосподарської продукції є перспективним і досить об'єктивно зумовленим можливим напрямом як основа розвитку сільських територій, що дозволить створити нові робочі місця на сільських територіях, оскільки органічне землеробство потребує більше затрат ручної праці ніж традиційне.

Література :

1. Кобець М. І. Органічне землеробство в контексті сталого розвитку [Електронний ресурс] / М. І. Кобець. – Режим доступу : http://www.undp.org.ua/agro/pub/ua/P2004_01_051_04.pdf